

6 januari 2022

Geachte

5.1.2e

Allereerst willen wij u namens de Begeleidingscommissie Digitale Ondersteuning Covid-19 (hierna 'begeleidingscommissie' of 'commissie') een voorspoedig 2022 toewensen, een jaar waarin naar wij hopen, de pandemie (blijvend) tot beheersbare proporties kan worden teruggebracht.

Als lid en waarnemend voorzitters van de begeleidingscommissie reageren wij hierbij op uw brief gedateerd 17 december jl. die wij per mail ontvingen op 21 december jl. In die brief maakt u kenbaar dat u het voornemen heeft om de opdrachtomschrijving van de begeleidingscommissie te wijzigen naar het bieden van *gevraagd advies* over thema's die passen binnen het programma Realisatie Digitale Ondersteuning.

### Oorspronkelijke opdracht

De begeleidingscommissie is een onafhankelijke commissie, ingesteld in juni 2020. In de overeenkomst van deelname is de begeleidingscommissie als volgt gedefinieerd: *"de commissie die de Staat zal adviseren bij de realisatie van de (Mobiele) Applicatie en eventuele andere digitale middelen, bestaande uit personen werkzaam binnen en buiten de Staat" (art. 1.1)*. De minister van VWS heeft, aldus de overwegingen in de deelnameovereenkomst *"behoefte aan een onafhankelijke begeleidingscommissie die de Minister gevraagd en ongevraagd kan adviseren over de inzet van digitale middelen die kunnen bijdragen aan de bestrijding van COVID-19, zodat de Minister in staat is het Realisatieteam op een goede en effectieve wijze aan te sturen"* (overweging 5). Het lidmaatschap van de commissie behelst onder meer het volgende: *het bijdragen aan schriftelijke adviezen van de Begeleidingscommissie die betrekking hebben op de inzet van de (Mobiele) Applicatie en eventuele andere digitale middelen die kunnen bijdragen aan de bestrijding van COVID-19* (art. 3.2 sub c).

Door de minister zijn experts op uiteenlopende terreinen uitgenodigd om zitting te nemen in de begeleidingscommissie.

### Ongevraagde en gevraagde adviezen

De commissie heeft naar haar aard een multidisciplinair karakter en die samenstelling heeft haar kracht bewezen. Tot op heden heeft de commissie 30 adviezen uitgebracht (zie bijlage). Deze variëren van onderwerp, maar betreffen allen, conform de aan de commissie verleende opdracht, de inzet van digitale middelen die kunnen bijdragen aan de bestrijding van Covid-19. Na het eerste advies, met een breed opgezet programma van eisen voor de latere CoronaMelder volgden diverse specifieke adviezen, waaronder advies over het faciliteren van 'testen zonder klachten' na een melding in de CoronaMelder, de ontwikkeling van de latere CoronaCheck app, de beveiliging van de infrastructuur voor uitwisseling van gegevens tussen diverse systemen en betrokken partijen en het juridische kader voor de introductie van corona-apps, waaronder ook te maken afspraken met Google en Apple in het kader van GAEN (Google Apple Exposure Notification). Recent heeft de commissie ook geadviseerd over de duiding van door het RIVM verzamelde data in relatie tot uitbreiding van het Coronatoegangsbewijs en de voorgenomen introductie van G2.

Het overgrote deel van de adviezen heeft de commissie *ongevraagd* uitgebracht, vanuit de door de commissieleden gedeelde overtuiging, op basis van uiteenlopende expertise, dat die adviezen relevant waren met het oog op de aan haar verleende opdracht, kort samengevat adviseren over *de inzet van digitale middelen die kunnen bijdragen aan de bestrijding van Covid-19*. Uw voorstel om de opdrachtbeschrijving te beperken tot het uitbrengen van gevraagde adviezen wringt naar de overtuiging van de begeleidingscommissie met haar onafhankelijke positie. De toegevoegde waarde van een onafhankelijke commissie, samengesteld uit experts, ligt juist in het onbevooroordeeld (kunnen) uitbrengen van adviezen, soms ook kritische adviezen waarom niet is gevraagd, maar die de minister behulpzaam kunnen zijn bij het bepalen van beleid.

### Reikwijdte van de adviezen

Uiteraard dient de commissie zich te beperken tot de verleende opdracht. Naar haar overtuiging heeft de begeleidingscommissie dat ook steeds gedaan. De 'inzet van digitale middelen' omvat immers niet alleen de ontwikkeling daarvan, maar ook de implementatie van digitale middelen in de praktijk, inclusief het bepalen van randvoorwaarden voor de lancering en het begeleiden van een effectief en toegankelijk gebruik, tot aan een goede uitfasering van die digitale middelen. De commissie heeft, zoals ook meermaals met u besproken, geen adviezen uitgebracht die feitelijk buiten de reikwijdte van haar opdrachtschrijving zouden vallen. Dat ook adviezen zijn uitgebracht die de minister niet zelf direct kon toepassen, doet daaraan geen afbreuk. De begeleidingscommissie is immers opgericht om de Staat te adviseren. Voor zover naar het oordeel van de minister (delen van) adviezen zich niet leenden voor directe toepassing binnen zijn ministerie, heeft hij deze terecht onder de aandacht van andere ministeries gebracht. De bestrijding van Covid-19 en de inzet van digitale middelen raakt immers ook aan andere beleidsterreinen dan VWS.

### Voorgestelde wijziging van de opdracht

Uw brief betreft concreet het voorstel om de opdrachtschrijving aan de leden van de commissie aan te passen, in de vorm van een addendum bij de overeenkomst van deelname die met ieder van de leden is gesloten. Terecht merkt u op dat een dergelijke aanpassing alleen mogelijk is met instemming van de leden. Een ingrijpende wijziging, zoals nu door u voorgesteld, op het moment dat de pandemie een ongekeerde piek vertoont en de inzet van digitale middelen onderwerp is van een maatschappelijk debat, net voor het aantreden van een nieuwe minister van VWS, bevreemdt de begeleidingscommissie. De voorgestelde wijziging doet afbreuk aan het onafhankelijke karakter van de commissie. De leden van de commissie kunnen om die reden niet met de voorgestelde wijziging instemmen. De commissie is ervan overtuigd dat haar onafhankelijke positie en kwaliteit van advisering (juiste momentum) alleen geborgd kan worden als zij ook ongevraagd advies kan uitbrengen over de inzet van digitale middelen ter bestrijding van Covid-19.

Uiteraard staan wij graag open voor constructief overleg met u. Wij hebben nota genomen van uw standpunt over de wijze waarop de begeleidingscommissie haar taak heeft uitgevoerd en begrijpen uw zorgen dat sommige adviezen uw directie (deels) overstijgen. Juist omdat de commissie is opgericht om de Staat te adviseren verdient wellicht een gewijzigde positionering van de commissie overweging.

Wij staan klaar om ook de nieuwe minister van VWS zo goed mogelijk te adviseren. Wij brengen bij deze het verzoek onder uw aandacht om een afspraak in te plannen met de nieuwe minister van VWS, zodat kan worden besproken hoe wij als interdisciplinaire commissie optimaal ondersteuning kunnen bieden, onder meer in het licht van de door het kabinet Rutte IV beoogde versterking van de pandemische paraatheid. Het kabinet heeft kenbaar gemaakt daarbij onder meer de lessen uit de coronacrisis te willen betrekken. De begeleidingscommissie meent dat zij juist vanwege haar multidisciplinaire samenstelling en onafhankelijke positie een bijdrage kan leveren aan de noodzakelijke reflectie op de inzet van digitale middelen, zodat het kabinet in de toekomst pandemische paraatheid kan borgen, met inbegrip van de ontwikkeling en effectieve inzet van digitale middelen waarbij het draagvlak wordt bevorderd.

De commissie zal het verzoek dat u eerder heeft gedaan om te reflecteren op de lessen die uit de coronacrisis tot nu toe geleerd kunnen worden ten aanzien van de digitale middelen graag in die context beantwoorden.

Tot slot willen wij, teneinde het onafhankelijke en multidisciplinaire karakter van de commissie te behouden, in elk geval graag op aanbevelen van 5.1.2e 5.1.2e voordragen als nieuw lid van de begeleidingscommissie in zijn plaats.

Hoogachtend,

5.1.2e

5.1.2e